

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД ПОЖАРЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА**

**СТРАТЕШКИ (ВИШЕГОДИШЊИ) ПЛАН ИНСПЕКЦИЈАКОГ
НАДЗОРА ЗА ПЕРИОД 2026. ДО 2030. ГОДИНЕ
ПРОСВЕТНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ
ОДЕЉЕЊА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

Август 2026. године

1. ПРАВНИ ОСНОВ И СВРХА ДОНОШЕЊА

Правни основ за доношење Стратешког плана просветне инспекције Града Пожаревца садржан је у члану 10. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС”, бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018).

Инспекцијски надзор је специфична активност којом се утврђује да ли је постигнут задовољавајући напредак у остваривању постављених циљева, да ли постоји одступање планираног од оствареног и у складу са тим се предузимају корективне акције.

Стратешки план просветне инспекције представља кључни документ којим се дефинишу правци развоја, оперативни циљеви и мере за обезбеђивање законитости, ефикасности и транспарентности у раду установа образовања и васпитања. Овај план се доноси ради усклађивања рада инспекције са Законом о просветној инспекцији и Законом о инспекцијском надзору, са фокусом на превентивно деловање и смањење ризика у образовном систему.

Стратешки план садржи општи приказ активности просветне инспекције, непосредне примене закона и прописа, као и праћење стања на територији Града Пожаревца. Значајан је из два кључна разлога:

1. Даје смер у којем треба да се развија рад просветног инспектора;
2. Јача његов кредибилитет и професионализам.

Сврха доношења Стратешког плана за просветну инспекцију је повећање ефективности и транспарентности, као и јачање поверења грађана у локалну самоуправу кроз:

- Непосредну примену закона и других прописа;
- Спровођење инспекцијског надзора;
- Праћење стања и предлагање мера за унапређење стања на терену;
- Превентивно деловање инспекције као једно од основних средстава за остваривање циљева надзора.

Послове инспекцијског надзора врши просветни инспектор. Правилником о организацији и систематизацији радних места у Градској управи Града Пожаревца (број 09-06-41/2025-12 од 16. априла 2025. године) предвиђена су два извршиоца на пословима просветног инспектора. Просветни инспектор Градске управе Града Пожаревца обавља послове на територији Града Пожаревца и градске општине Костолац. Инспекцијски надзори и службене контроле спроводе се уз употребу метода и техника прописаних законским и подзаконским актима.

2. ПРОПИСИ ПО КОЈИМА ПОСТУПА ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА

Основни процесни закони

- **Закон о инспекцијском надзору** – матични закон за све инспекције; уређује процену ризика, коришћење контролних листа, превентивно деловање и израду планова рада.
- **Закон о општем управном поступку (ЗОУП)** – дефинише правила вођења управног поступка, доношења решења и закључака, као и рокове за одлучивање по представкама.
- **Закон о просветној инспекцији** – уређује специфична права, дужности, овлашћења и услове за рад искључиво просветних инспектора на свим нивоима власти.

Материјални прописи

У вршењу инспекцијског надзора просветни инспектор контролише примену:

- Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др.закон , 6/2020, 129/2021,92/2023 и 19/25)
- Закона о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник РС", бр. 18 од 26. марта 2010, 101 од 10. новембра 2017, 113 од 17. децембра 2017 - **др. закон**, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021)
- Закона о основном образовању и васпитању (“Сл. Гласник РС“ бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018- др.закон, 129/2021 и 92/2023)
- Закона о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55 од 25. јуна 2013, 101 од 10. новембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - **др. закон**, 6 од 24. јануара 2020, 52 од 24. маја 2021, 129 од 28. децембра 2021 - **др. закон**, 129 од 28. децембра 2021, 92 од 27. октобра 2023, 19 од 6. марта 2025)
- Закона о дуалном образовању("Службени гласник РС", бр.101/2017, 6/2020 и 76/2023)
- Закона о учбеницима („Сл.гласник РС“ број 27/2018, 92/2023 И 109/25)
- Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму
- Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 63/2018)
- Подзаконских аката и других релевантних прописа

3. ВИЗИЈА, МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И ЗНАЧАЈ

Визија

Визија деловања просветне инспекције Града Пожаревца у периоду 2026–2030. године јесте законит, безбедан и транспарентан образовни систем у коме свака установа послује у потпуном складу са прописима, пружајући максималан квалитет образовања и васпитања. Визија се остварује кроз:

- Развој система просветне инспекције у смеру изградње позитивног уверења у образовно-васпитним установама о законитости, економичности и ефикасности рада;
- Разраду система превентивног деловања који ће код свих учесника образовно-васпитног рада изградити свест о томе да је рад инспекције позитиван и друштвено користан;
- Развој персоналне и техничке опремљености службе на ниво који омогућава оптимално спровођење свих неопходних надзора.

Мисија

Процес инспекцијског надзора и његови мерљиви резултати представљају примарну мисију просветног инспектора. Просветна инспекција својим радом доприноси подизању нивоа савесног обављања послова свих учесника у систему образовања и васпитања, а посебно јачању свести о потреби поступања у складу са законима и подзаконским актима.

Превентивно деловање остварује се кроз:

1. Објављивање плана инспекцијског надзора;
2. Објављивање контролних листа;
3. Пружање стручне и саветодавне подршке;
4. Предузимање превентивних инспекцијских надзора када се утврде рани знаци вероватноће настанка ризика.

Циљеви и значај

Основни циљ Стратешког плана јесте непосредна примена закона и прописа кроз превентивно деловање и дефинисане мере контроле законитости рада свих васпитно-образовних институција. Усмеравањем надзора на високоризичне субјекте смањују се ризици у спровођењу стратегијских и оперативних одлука. Стручна, опремљена и ефикасна просветна инспекција гаранција је благовременог откривања и процесуирања неправилности, што директно утиче на јачање одговорности и дисциплине свих актера.

4. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА И ПРОЦЕНА РИЗИКА

Просветна инспекција Града Пожаревца у изради планских докумената дефинисаних чланом 10. Закона о инспекцијском надзору има за циљ перманентну присутност и свеобухватан надзор на територији Града Пожаревца и градске општине Костолац.

Планирање рада

- **Стратешки план:** Утврђује дугорочне приоритете, циљеве, показатеље, као и развојне, организационе, кадровске, материјалне и финансијске смернице.
- **Годишњи план:** Доноси се на основу Стратешког плана и детаљно утврђује приоритете надзора на годишњем нивоу.
- **Оперативни планови:** Спроводе се кроз полугодишње, тромесечне и месечне планове надзора.

Процена ризика

Ризик представља вероватноћу настанка догађаја чија би се последица могла негативно одразити на постизање циљева друштва. Ризик се исказује и мери у следећим категоријама: **незнатан, низак, средњи, висок и критичан.**

Процена висине ризика омогућава дефинисање приоритета и избор субјеката код којих ће се вршити контрола. Праћењем и анализом стања, коришћењем информационог система и аналитичким радом прикупљају се поуздани подаци на основу којих се одређује степен ризика.

- **Тежина штетних последица** процењује се полазећи од врсте делатности или овлашћења надзираног субјекта у односу на заштићена добра, права и интересе.
- **Вероватноћа настанка штетних последица** процењује се на основу података из ранијих контрола, изречених мера и анализе контролних листа.

Континуирани задаци за остваривање циљева обухватају:

- Процену ризика у свим областима рада;
- Утврђивање обележја контролног окружења;
- Идентификацију области које треба да буду предмет надзора;
- Процену потребног броја и учесталости надзора;
- Стално усавршавање знања и вештина инспектора уз побољшање техничке опремљености.

5. АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Сврха просветне инспекције је да сагласно утврђеним надлежностима обезбеди остваривање јавног интереса и несметано обављање делатности у областима које су предмет надзора. У поступку верификације установе, новог образовног профила, остваривања нових програма наставе и учења, проширене делатности установе, статусне промене и промене седишта установе, просветна инспекција испитује испуњеност услова и поступа у оквиру својих овлашћења. Када утврђује испуњеност услова у поступку верификације установе, за основну и проширену делатност, просветни инспектор записником констатује да ли установа испуњава услове, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања и прописа донетих на основу тог закона, и о томе обавештава орган надлежан за доношење решења у поступку верификације установе. У Стратешком плану планирано је да просветни инспектори Градске управе града Пожаревца изврше редован инспекцијски надзор према Годишњем плану инспекцијског надзора/рада просветне инспекције. Редовне инспекцијске надзоре просветни инспектори врше на основу контролних листа које су доступне надзираним субјектима на интернет страници Министарства просвете. Активности у области инспекцијског надзора односе се на :

- Спречавање настанка незаконитости путем правовременог информисања установа;
- Пружање стручне и саветодавне подршке установама и лицима која остварују права у установи;
- Спровођење службених саветодавних посета;
- Праћење и анализа стања у области надзора уз процену ризика;
- Предузимање превентивних инспекцијских надзора ради спречавања вероватних штетних последица;
- Саветодавно и едукативно деловање према легалним субјектима уз професионалан и етички приступ;
- Сарадња са другим органима ради међусобног обавештавања, размене података и заједничког деловања.

6. ОБИМ И ПРЕДМЕТ КОНТРОЛЕ

У складу са Законом о просветној инспекцији, просветни инспектор врши контролу:

1. Поступања установе у погледу спровођења закона, других прописа и општих аката у области образовања и васпитања;
2. Остваривања заштите права детета и ученика, њихових родитеља (односно старатеља) и запослених;
3. Остваривања права и обавеза запослених, ученика и њихових родитеља (односно старатеља);
4. Обезбеђивања заштите деце, ученика и запослених од дискриминације, насиља, злостављања, занемаривања и страначког организовања и деловања у установи;
5. Поступка уписа и поништавања уписа у школу ако је обављен супротно закону;

6. Испуњености прописаних услова за спровођење испита;
7. Вођења прописане евиденције и утврђивања чињеница у поступку поништавања јавних исправа које издаје установа.

По налогу Министарства просвете, у поступку верификације установе, новог образовног профила, спровођења нових програма наставе и учења, проширене делатности, статусних промена и промене седишта, инспекција испитује испуњеност услова (простор, опрема, наставна средства, одговарајући кадар у радном односу на неодређено време) и сачињава записник за орган надлежан за доношење решења.

У поступку забране рада, инспектор контролише испуњеност услова за рад, начин обављања делатности, као и евентуалну незакониту обуставу рада или штрајк. Уколико утврди неправилности, одређује рок за њихово отклањање и обавештава оснивача. За установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, Министарство може предузети привремене мере у року до шест месеци уколико се не поступи по налогу инспекције.

7. ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРОВЕДЕНИМ КОНТРОЛНИМ АКТИВНОСТИМА

Извештавање о раду просветне инспекције заснива се на принципима транспарентности, објективности и правовремености.

Чланом 44. Закона о инспекцијском надзору регулисана је обавеза да инспекција на званичној интернет презентацији Града, најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, објави Годишњи извештај о раду. На основу анализе годишњих извештаја процењује се степен остварености Стратешког плана.

8. КАДРОВСКИ РЕСУРСИ

Правилником о организацији и систематизацији радних места у Градској управи Града Пожаревца (бр. 09-06-41/2025-12 од 16.4.2025. године) предвиђена су **два извршиоца** на пословима просветног инспектора, који покривају територију Града Пожаревца и градске општине Костолац.

Стална обавеза инспектора јесте перманентно стручно усавршавање, проширивање знања и вештина, чиме се обезбеђује висок квалитет надзора и ефикасност у раду.

9. ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА

Унапређење квалитета рада просветне инспекције планира се кроз следеће мере:

- **Технолошка модернизација и дигитализација:** Набавка савремене опреме и примена информационих система за бржи рад на терену.

- **Кадровско јачање и континуирана специјализација:** Организовање редовних обука у сарадњи са МУП-ом и Центром за социјални рад за поступање у случајевима трећег нивоа вршњачког насиља, дигиталног насиља и дискриминације.
- **Јачање сарадње** Континуирана сарадња са надлежном Школском управом.

10. ЗАКЉУЧАК

Током примене Стратешког плана за период 2026–2030. године, просветна инспекција Града Пожаревца усмериће свој рад на:

- Превентивно деловање и спречавање незаконитости путем информисања установа;
- Пружање стручне и саветодавне подршке свим актерима образовног система;
- Законито, тачно и објективно вршење надзора уз налазе засноване на материјалним доказима;
- Отклањање кључних проблема у области образовања и васпитања;
- Континуирано прилагођавање новим прописима и стално стручно усавршавање.

Мисија и визија сталног унапређења рада просветног инспектора засноване су на заштити и унапређењу квалитета процеса и исхода образовања, провереним научним сазнањима и савременој образовној пракси, са основним циљем да целокупан систем функционише у најбољем интересу детета, односно ученика.

ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР
Катарина Симонић
